

Σταχυολογήματα από το Διαδίκτυο

Χριστόδουλος Πέτσας, Κυθρέας Κάτοπτρον.

Πενήντα μελέτες για την κωμόπολη και την περιοχή Κυθρέας

επιμέλεια Ανθής Πέτσα - Σαββίδου

Δεν θυμούμαι αν μίλησα ξανά και τότε ακριβώς για το βιβλίο αυτό του αείμνηστου δασκάλου Χρ. Πέτσα (1915-2005). Χρειάστηκε να το συμβουλευθώ, για να λύσω μια απορία μου για τους νερόμυλους της Κυθρέας. Λόγω, ευτυχώς, απουσίας ενός χρηστικού Index, για να ικανοποιήσω την απορία μου, χρειάστηκε να διαβάσω εκ νέου ολόκληρο το κεφάλαιο "Ο κεφαλόβρυσος της Κυθρέας" (σσ. 25-70), καθώς και τις σσ. 71-115, που εξειδικεύονται στους "Νερόμυλους της Κυθρέας".

Είμαι βέβαιος ότι η επεξεργασία όλου αυτού του απέραντου και πολύ ενδιαφέροντος υλικού που διασώζει ο αείμνηστος Πέτσας θα μπορούσε να γίνει στα πλαίσια μιας διδακτορικής διατριβής. Διερωτώμαι μάλιστα πόσες διατριβές θα μπορούσε να εκπονήσει άνετα ο μ. Πέτσας με όλο αυτό το αξιόλογο υλικό, το οποίο συγκέντρωσε μόνος μέσα από μια απέραντη και έγκυρη βιβλιογραφία, σωρεία αρχειακών πηγών και μαρτυριών από προφορική παράδοση κ.ά.! Και όλα αυτά ο μ. Πέτσας τα πέτυχε παράλληλα με το έργο που επάξια επιτελούσε εφ' όρου ζωής ως εκπαιδευτικός.

Δεν συνδεόμουνα πολύ στενά μαζί του, ούτε και τον γνώριζα λεπτομερώς. Τον γνώριζα απλώς, τον έβλεπα όμως και τον συναντούσα συχνά, τον παρακολούθουσα με πολύ ενδιαφέρον και τον εκτιμούσα πολύ, ιδιαίτερα όταν τον έβλεπα να συμμετέχει ως ομιλητής σε συγκεντρώσεις προσφυγικών σωματείων (ως π.χ. της Ελευθέρης Κυθρέας) και σε άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις συναφούς ενδιαφέροντος. Ήταν σεμνός και ταπεινός άνθρωπος. Φαινόταν ότι ήθελε να προσφέρει, όταν ένωθε την ανάγκη να πει και να καταθέσει κάτι υπεύθυνα και σοβαρά, χωρίς τυμπανοκρουσίες ή διάθεση αυτοπροβολής, πάντα όμως υπεύθυνα και δεόντως προετοιμασμένος.

Φαίνεται ότι πονούσε πολύ και υπέφερε για την ημικατεχόμενη και χειμάζουσα Κύπρο μας, για την κατεχόμενη Κυθρέα, τη γενέτειρά του, και τους πάσχοντες συνανθρώπους του. Όλη αυτή η αγάπη του γίνεται εμφανής και αποδεικνύεται μέσα από τις σελίδες του ογκώδους έργου του, το οποίο είναι αποτέλεσμα πολλής φιλότιμης και επίπονης δουλειάς, έρευνας και αγάπης στον τόπο του. Αξίζει να διαβαστεί αυτό το βιβλίο. Αγαπητέ μου Χριστόδουλε Πέτσα, δασκαλέ μου και άνδρα καλέ καγαθέ, γαίαν έχοις ελαφράν και μνήμην αιώνιαν! Άξιος, πανάξιος και αξιομνημόνευτος και εσύ και το έργο σου! Ζήλος μου σέθεν!
(Δρ Κωνσταντίνος Γιαγκουλλής)

Με πολλή αγάπη και επιμέλεια η θυγατέρα του μακαριστού δασκάλου Χριστόδουλου Πέτσα Ανθή Πέτσα-Σαββίδου συνέλεξε και εξέδωσε πενήντα μελέτες του πατέρα της σε ένα ογκωδέστατο τόμο των 750 περίπου σελίδων.

Το βιβλίο χωρίζεται σε μέρη με ενδιαφέροντα θέματα όπως,

Ο κεφαλόβρυσος της Κυθρέας, μύλοι και νερόμυλοι.

Τοποθεσίες και χώροι.

Ο Κυθρεώτης και οι ασχολίες του.

Περί οικονομίας, μέσα συγκοινωνίας και εργοστάσια.

Περί εκπαίδευσης, την εποχή της τουρκοκρατίας, σχολεία, δάσκαλοι.

Προσωπογραφίες

Μνήμες από τα Κατεχόμενα, έθιμα της Λαμπρής.

Μέσα από το βιβλίο παρελαύνει όλη η ζωή της παλαιάς Κυθρέας και των περιχώρων ακόμα και της Λευκωσίας με τους αλευρόμυλους και τα ξακουστά ονόματα του εμπορίου. Ο τέλειος χειρισμός της γλώσσας ζωντανεύει στον αναγνώστη τόπους και χρόνους, σκηνές και περιστατικά, με ηθικά διδάγματα και αξίες ζωής.

Θαυμαστός ο πλούτος των πληροφοριών, η γνώση σε βάθος και πλάτος του κάθε θέματος, με αναφορά σε ανθρώπους, ασχολίες, περιουσίες, και τέλος στους ανθρώπους που του έδωσαν τις πληροφορίες.

Οι δέσεις του στο κυπριακό κρυστάλλινες, πατριωτικές, της ελευθερίας και επιστροφής στα πατρογονικά χώματα, της απόδοσης δικαιοσύνης στους αδικημένους συμπατριώτες.

Όντως ο μακαριστός δάσκαλος Χριστόδουλος Πέτσας κατέλιπε έργον θαυμαστόν. **(Στέλιος Παπαντωνίου)**

Αξέχαστος ο δάσκαλός μας και διευθυντής μας. Χαλκέντερος και οξύνους, εργατικώτατος, αγαπημένος όλων. Ανθρωπος εξαιρετικός! **(Ζήνα Λυσάνδρου Παναγίδη)**

Υποδειγμα δασκάλου, φιλοπάτριδος και ευσεβούς πατριώτη! Αιώνια του η μνήμη. **(Αρτεμης Εισοδίου)**

Πράγματι είναι ανεπανάληπτος ο αείμνηστος δάσκαλος, Χριστόδουλος Πέτσας. Αιωνία αυτού η μνήμη! **(Γεώργιος Σταυράκης)**

Αιωνία του η μνήμη Ανθή. Μεγάλο και επίπονο το έργο που επιτέλεσε για το χωριό του. Συγχαρητήρια όμως και για τη δική σου συμβολή στην επιμέλεια, στην εκτύπωση και στην παρουσίαση του έργου. Νομίζω πως χωρίς εσένα το όλο έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί.

Ο ακούραστος δάσκαλος πρόσφερε τόσα πολλά σε όποιο σχολείο ήταν ! Όσο για την αγαπημένη μας Κυθρέα είχε λατρεία όλες αυτές οι έρευνες ο που έκανε πόσο χρόνο του πήραν για να μαζέψει τόσες πληροφορίες!!! Έχω ενθουσιαστεί μ' αυτό το βιβλίο τόσο πολύ μου αρέσει κάθε τι που διαβάζω με συγκινεί με παίρνει εκεί στον τόπο μας βρίσκομαι εκεί!!! Στον Κεφαλόβρυσο στην εκκλησία μας την Παναγία της Χαρδακιώτισσας! Στους νερόμυλους, στο ελαιοτριβείο παντού...

Πολύ μεγάλο ευχαριστώ και στην Ανθή που ανέλαβε να τελειώσει το έργο του πατέρα της!!!

Άξια κόρη!!! Πολλά συγχαρητήρια Ανθή μου! Ευχαριστούμε!!! **(Αγγέλα Πέτρου)**

Σπουδαίο το έργο του. Αιωνία του η μνήμη. **(Λουκάς Ορφανίδης)**

Αιωνία η μνήμη του τόσο μεγάλου δασκάλου και χαρισματικού ανθρώπου που μας έχει κάνει περήφανους με τα έργα του και τα πολλά μου συγχαρητήρια στην αγαπημένη μου γειτόνισσα Ανθή που με την επιμονή της για ολοκλήρωση του έργου του πατέρα της, επιμελήθηκε άξια την ολοκλήρωση αυτού του υπέροχου και ξεχωριστού βιβλίου για την υπέροχη Κυθραία μας.....την γη των προγόνων μας... Χίλια μπράβο... **(Χρυσώ Παπανδρέου)**

Πόσο εύστοχες οι επισημάνσεις του κ. Γιαγκουλλή για τον πατέρα σου Ανθή μου! Πολύπλευρος, ακάματος, με ερευνητικό έργο και λεπτομερή καταγραφή όλων των πτυχών του υλικού και πνευματικού πολιτισμού της Κυθρέας. Αιωνία του η μνήμη! **(Ελένη Βαρνάβα, φιλόλογος)**

Αιωνία η μνήμη του. Αυτοί ήταν δάσκαλοι με όλη τη σημασία της λέξης. **(Σωτήρης Χατζημιχαήλ)**

Τα συγχαρητήρια μου! Ήταν σπουδαία προσωπικότητα ο παπάς σου! Αιωνία θα είναι η μνήμη του. **(Στέλλα Χατζηκυριάκου)**

Αιωνία του η μνήμη!! Καλοτάξιδο Κυθρέας Κάτοπτρον..Συγχαρητήρια!!! **(Χαριτίνη Καλλή)**

Οι άξιοι και σπουδαίοι, ζουν για πάντα στις ψυχές μας. Πολύ σπουδαίο το έργο της εγγονής, αντάξιο του παιππού. Καλή επιτυχία και, στο "Κυθρέας κάτοπτρο". Αιωνία η μνήμη του. **(Μελανή Δημητριάδου)**

Μεγάλη έκπληξη.... Έχει να τον δω τον καλό γείτονα τον καλό δάσκαλο από το 1973....Θα σε θυμόμαστε πάντα! **(Ντίνα Πάγκαλου)**

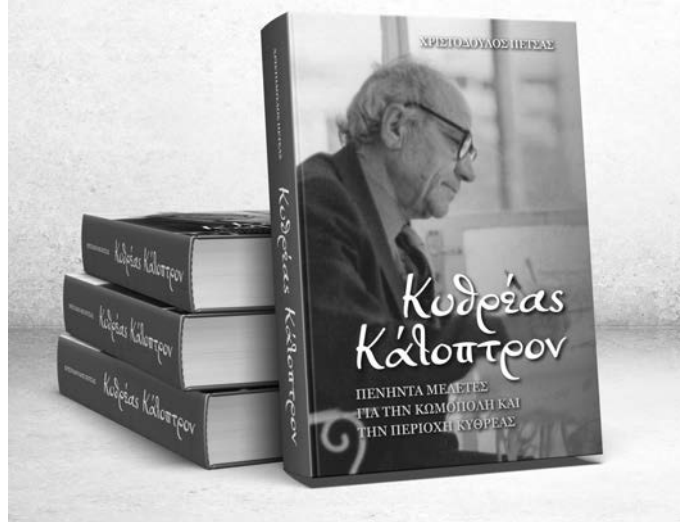
ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥ Η ΜΝΗΜΗ! ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΜΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟΥ! (Τάσος Θεολόγου)

Άνθρωπος με αρχές, ιδανικά και αξίες!! Αιώνια του η μνήμη. (Κώστας Τουκκάς)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΜΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΥΘΡΕΑΣ 1973-4. ΕΞΑΙΡΕΤΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ. (Κώστας Κωνσταντίνου)

Συγχαρητήρια για την οργάνωση και παρουσίαση του βιβλίου. Καλοτάξιδο το βιβλίο. Σπουδαία προσωπικότητα - Αιώνια του η μνήμη. (Αντωνία Ελευθερίου)

Ήταν μια ξεχωριστή βραδιά γεμάτη συναισθηματική φόρτιση για τους παρόντες... αξίζει ένα μεγάλο μπράβο για την επιμέλεια και ετοιμασία του τεράστιου αυτού βιβλίου που μόνο θησαυρός μπορεί να χαρακτηριστεί ...το καλύτερο μνημόσυνο που θα μπορούσες να κάνεις στο παπά σου ...άξια συνεχιστής του έργου και οράματός του. (Αρτεμης Εισοδίου)

Συγχαρητήρια. Νάσαι περήφανη για τον πατέρα σου ήταν αξιόλογος άνθρωπος! Αιώνια η μνήμη του. (Σωτηρούλλα Παπαγεωργίου)

Συγχαρητήρια για την ετοιμασία επιμέλεια και συγγραφή αυτού του ανεκτίμητου θησαυρού για την Κυδρέα μας και την γύρω περιοχή.

Το της Κυδρέας το κάτοπτρο βιβλίο αφιερωμένο στη μνήμη του μακαριστού πατέρα σου και δασκάλου μας Χριστόδουλου Πέτσα είναι ένα διαμάντι και πρέπει να είναι για όλους τους Κυδρεώτες το στήριγμα φάρος και πυξίδα που θα κρατεί άσβεστη την φλόγα για επιστροφή στην πατρώα γη . ΚΑΛΟΤΑΞΙΔΟ. Το καλύτερο μνημόσυνο για τον πατέρα σου η έκδοση αυτού του βιβλίου. Ο θεός να τον έχει κοντά του αιωνία του η μνήμη. (Δημήτρης Φραγκούδης)

Πολλά συγχαρητήρια!! Ήταν μια πολύ όμορφη, οργανωμένη και ξεχωριστή εκδήλωση!! Νάστε σίγουρη ότι ο πατέρας σας, σας έβλεπε, σας καμάρωνε κι ήταν περήφανος για εσάς όλο το βράδυ!! Αιώνια η μνήμη του! (Μαίρη Αγγελή)

Συγχαρητήρια. Αιωνία να είναι η μνήμη του Χριστοδουλου Πέτσα του διευθυντή μας δεν τον ξεχάσαμε ποτέ μας. **(Ευσταδία Παπαγεωργίου)**

Πολλή συγκίνηση ψες... Παντοτινή θα είναι η μνήμη του... **(Ειρήνη Χατζηδημητρίου)**

Ένα μεγάλο μπράβο... **(Σάββας Θ. Κόκκινος)**

Συγχαρητήρια, Ανθή μου σε σενα και στην Κάτια, για όλη την εξαιρετική δουλειά! Ο παππούς σιγουρα είναι περήφανος! **(Στέλλα Ζαβρού)**

What a great way to honor a great man! **Katia Petsas Bauer**

Congratulations to Anthi and everyone involved with this publication **(Σταύρος Πετρίδης)**

Πάρα πολύ καλή εργασία και υπέροχες φωτό Ανθή και Κάτια μου. Το καλύτερο μνημόσυνο για τον πατέρα και Παππού Χριστόδουλο. Ό,τι και να κάνουμε γι' αυτόν είναι πολύ λίγα, αφού έχει προσφέρει τόσα πολλά σε αυτό τον άμοιρο τόπο. Αιωνία του η μνήμη. Καλά να περνάς εκεί στον παράδεισο με την αγαπημένη σου Κατίνα. Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ για όλα όσα έχεις προσφέρει αγαπημένε μας Χριστόδουλε. **(Σάββας Κωνσταντάς)**

Συγχαρητήρια Ανδούλλα μου, εξαιρετική δουλειά. **(Φωτεινή Αγριαντώνη, Αμερική)**

Συγχαρητήρια και πολλά μπράβο Ανθή μας. Τιμώντας ανθρώπους σαν τον πατέρα σου, τιμούμε τους εαυτούς μας! **(Φοίβος Νικολαΐδης)**

Αιωνία του η μνήμη. Όλοι είμαστε υπερήφανοι για τον πατέρα σου Ανθή γιατί ήταν άνθρωπος με μεγάλη αξία που αντιπροσωπεύει όλη την Κυθρεα και περαιτέρω. **(Chris Kyprianou)**

Σπουδαίος άνθρωπος πράγματι. Δεν θα ξεχάσω τον σπουδαίο επικήδειο που εκφώνησε στην κηδεία του παππού μου Νικολή Σαββίδη. Έχω φυλάξει αντίγραφο. Αιωνία του η μνήμη! **(Λεωνίδας Σαββίδης)**

